

Методичка теорија и пракса број 2/2019.

УДК:017.4::378.096

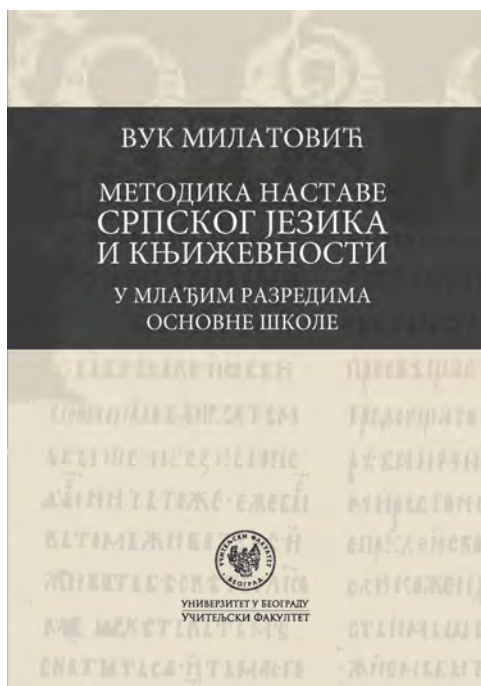
стр. 373-385.

КАТАЛОГ УЧИТЕЉСКОГ ФАКУЛТЕТА ЗА 2019. ГОДИНУ

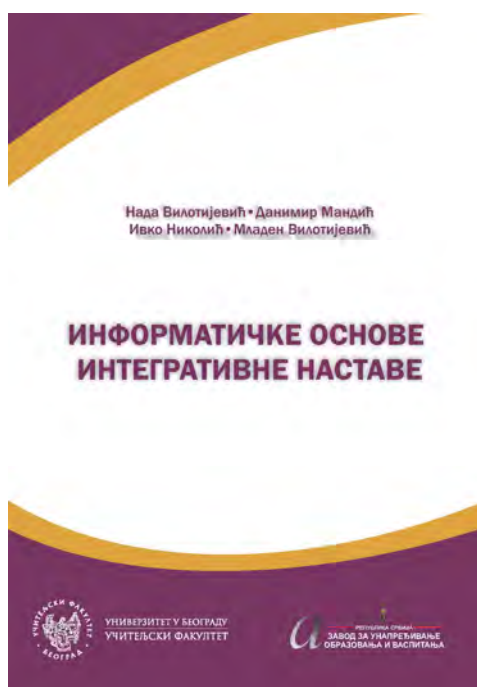

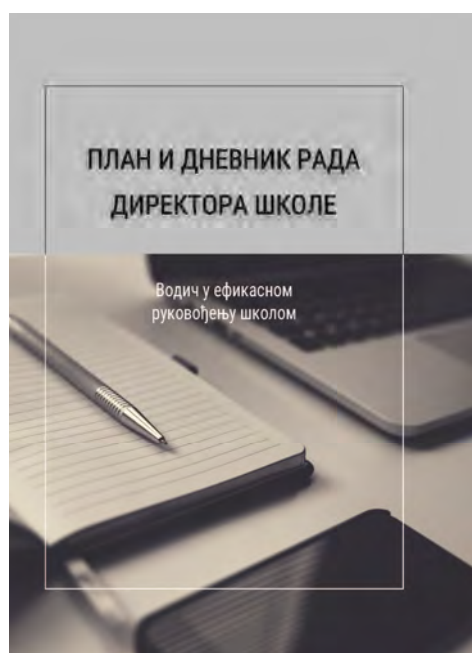
Лексикон образовних термина (ЛОТ) колективно је дело професора Учитељског факултета из Београда, као и других уважених сарадника ангажованих на овом послу. Они су заједно створили Лексикон који је на савремен начин селектовао и сабрао, систематизовао и протумачио све битне појмове из наука које се изучавају на учитељским и другим наставничким факултетима. У том смислу ЛОТ није само педагошки пошто, уз дидактику и све методике, објашњава кључне термине из области као што су психологија и филозофија, социологија и антропологија, језик и књижевност, математика и информатика, култура и уметност, затим историја и знања везана за природу и друштво. Лексикон образовних термина резултат је рада 132 аутора који су обрадили, односно написали текстове за 1282 одреднице укупног обима око 130 ауторских табака. Ово монументално научно издање, рађено двостубачно у А4 формату, штампано је на квалитетном папиру и у тврдом повезу. Осим главних текстова, уз које иде и селективна литература, у Лексикону постоје и упутне одреднице које омогућавају лаку и једноставну употребу ове корисне књиге.

Уџбеник *Методика наставе српског језика и књижевности у разредној настави* Вука Милатовића представља изузетно значајну књигу једног од најбољих наших методичара. У целовитом методичком систему аутор се бави свим битним питањима српског језика и књижевности у нижим разредима основне школе, али и на вишим нивоима образовног система. Смисао његовог приступа у томе је да настава постане активна, проблемска и стваралачка. Због свега овог, *Методика наставе српског језика и књижевности* је изузетно вредна методичка књига. Студентима учитељских факултета, те наставницима разредне и предметне наставе поуздан је ослонац при формирању нових методичких приступа и подстицај за многа практична поступања у настави.

У књизи *Информатичке основе интегративне наставе* укратко али темељно анализирани су карактеристике традиционалне, репродуктивне наставе и образложена предност информатичко -развијајуће наставе као нове, делотворније образовне парадигме. Теоријски и практично је разрађен иновативни модел интегративне наставе, утемељен на информатичкој технологији и вештачкој интелигенцији. Указано је на значај посебних интегративних електронских уџбеника који омогућују ученику да их на свој начин преструктурише, прилагоди својим могућностима, односно, да их индивидуализује. Такође је указано и на специфичност евалуације и самоевалуације у интегративној настави. Посебан прилог се односи на разраду и стицање информатичких компетенција неопходних за реализацију интегративног модела информатичко -развијајуће наставе.

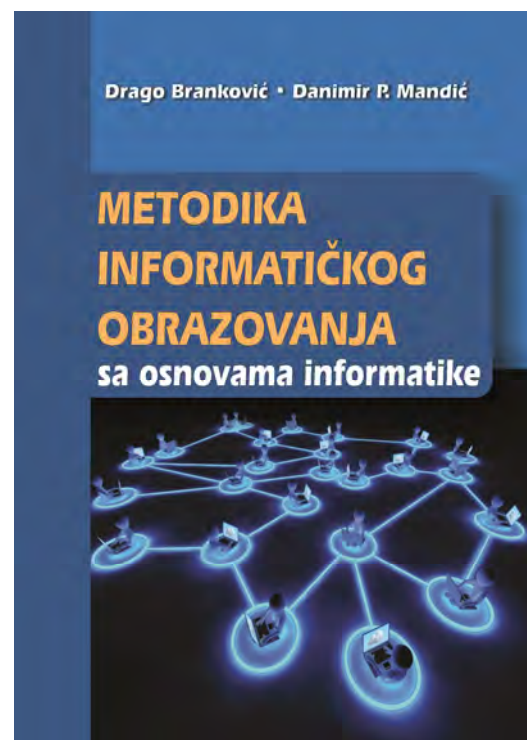

План и дневник рада директора школе је поуздан водич директорима у ефикасној организацији рада школе. Садржи кратко упутство – теоријске основе школског менаџмента, приказаног графички и текстуално, чиме је постигнуто да се на малом простору саопшти више корисних информација из школског менаџмента. План и дневник директора школе садржи простор (рубрике) за годишње и месечно оперативно планирање (дескриптивни и гантограмски), дневни план рада са назначеним приоритетом реализације планираних задатака. Планирање се темељи на Паретовом правилу: Шест „П” – *Правилно Претходно Планирање Производи Повећану Продуктивност.*

Монографија *Пројектна настава у ИКТ окружењу* аутора Младена Вилотијевића, Наде Вилотијевић и Данимира Мандића представља додатни допринос бољем разумевању иновација које се одвијају у савременој настави и образовању. У њој су свеобухватно и систематично анализирани појам и специфичности пројектне наставе. Аутори пројектну наставу приказују са два аспекта – теоријског и практичног. У првом делу књиге представљен је појам пројектне наставе, њена филозофска заснованост и њен историјски развој. Након теоријског објашњења приказане су пројектне скице тема пројектне наставе, а затим су дата и два детаљно разрађена модела дневника одвијања пројектне наставе. Књига обилује примерима који могу бити почетни корак у примени овог модела наставе. С обзиром на то да је пројектна настава постала обавезан део наставних планова и програма ова монографија биће неопходан приручник сваком учитељу, али и наставнику који озбиљно схвата свој позив.

Уџбеник *Образовање на даљину* намењен је студентима Учитељског факултета Универзитета у Београду за припрему испита из истоименог предмета, али и широј читалачкој публици. Резултат је вишегодишњег искуства аутора у примени информационо-комуникационих технологија у образовању. Корисници ће у овом уџбенику наћи основне термине и значајне импликације који су у директној или индиректној вези са образовањем на даљину. Упознаће се и са еле-ментима система образовања на даљину, веб оријентисаним учењем, методиком учења на даљину, програмским системима за реализацију образовања на даљину, као и безбедношћу, етиком и ауторским правима у систему образовања на даљину. На располагању је и широк спектар додатних образовних материјала, као важна подршка овом издању: видео-серијал, мултимедијалне презентације и дигиталне публикације. Уџбеник је подржан G+ платформом

(obrazovna.teh@gmail.com), која обезбеђује дељење ресурса, сарадњу, комуникацију и евалуацију наставних активности.

Савремени човек живи у информатичком друштву у коме су производња и коришћење знања битан чинилац општег развоја и образовања, друштвено-економског напретка и изградње међуљудских односа. Све то подстиче и чини неопходним развој информатике и информационих технологија. У том циљу оснивају се и банке научних и техничких информација, стварају се електронски комуникациони системи, специјализују се и усавршавају интерактивне комуникације. Књига *Европски стандарди информатичких компетенција* на општем, али и на конкретном плану омогућава информатичарима, па и студентима учитељских факултета, целовит увид у ову проблематику, конкретизујући те увиде стандардима компетенција прихваћених у Европи. У томе је стручно-образовна и употребна вредност ове књиге.

Развој информационе и телекомуникационе технике, као и њено масовно коришћење у свим сферама друштва, створили су предуслове и за темељитије информатичко образовање младих људи. У последње време и код нас је сазрела идеја да информатичка знања нису привилегија специјализованих стручњака који се баве програмирањем, већ свих школованих кадрова који ће нове технологије користити у свом раду и свакодневним активностима. Уз потребна информатичка знања, потребно је да се млади, укључујући и студенте учитељских факултета, оспособе за рад, али и трансфер стечених умећа у тој области. У вези са тим, актуелност књиге *Методика информатичког образовања* јесте у томе да студентима учитељских факултета и наставницима помогне да усаврше своја знања и квалитетније изводе наставу, да им олакша припрему садржаја, те добар избор метода, облика и технологије наставног рада.

Слободан Станојловић
Данимир Мандић

Хипермедији у настави и учењу

Младен Вилотијевић
Данимир Мандић

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
УЧИТЕЉСКИ ФАКУЛТЕТ

УПРАВЉАЊЕ РАЗВОЈНИМ ПРОМЕНАМА

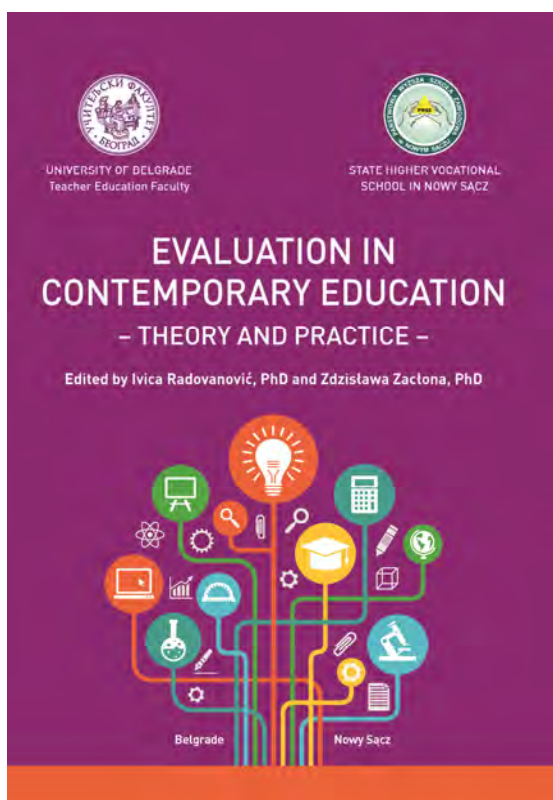
у
ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНИМ
УСТАНОВАМА

Београд, 2018.

Хипермедији у настави и учењу. Осавремењивање рада школа, засновано на стандардизацији компетенција наставника императивни је захтев Европске уније, а то је декларативно прихваћено и у релевантним документима о образовању у нашој држави. Ова књига је практични одговор на поменути захтев. Она је структурирана у четири међусобно повезана дела, у оквиру којих је обезбеђено јединство сазнајне концепције и прагматичког аспекта. Наиме, прво се презентују неопходна знања која су основа за изграђивање појединих елемената компетенције, а затим се врши одговарајуће вежбање у оквиру радионичких активности. На крају се описују портали на глобалној мрежи које наставници могу користити у планирању и реализацији наставе, као и за ученике, којима се обезбеђује диференцијација и индивидуализација.

Управљање је доношење кључних, стратегијских одлука које су усмерене у правцу постизања далекосежних перспективних циљева. Оно се остварује доношењем одлука којима се реализују утврђени циљеви васпитно-образовне установе (школе или вртића). Управљање је високопрофесионална активност. Она тражи посебна знања и способности. Њима су у овој књизи посвећена три тематска круга која чине: 1) Развојне промене – иновације; 2) Развојне промене у концепцији наставе и 3) Управљање развојним променама. Књига *Управљање развојним променама у васпитно-образовним установама* помаже студентима, али и стручњацима из праксе, да у овој области овладају потребним знањима и вештинама, односно да их употпуне и усаврше.

Критичка анализа актуелних проблема у образовању један је од предуслова њиховог решавања. Међународни зборник *Odabrane teme iz oblasti savremenog obrazovanja (Chosen Issues of Education in the Modern Era)*, који заједнички издају Учитељски факултет Универзитета у Београду из Србије и Педагошки институт Државног универзитета примењених наука у Новом Сончу из Пољске, садржи ауторске и коауторске радове који теоријско-аналитички, емпиријски и методолошки утемељено третирају проблеме у образовању и предлажу могућа решења за њихово превазилажење. У десетом, јубиларном издању здружених високошколских установа своје место налазе: теорија симболичког интеракционизма и њене импликације на породични живот, дијагностичка истраживања усмерена ка антиауторитативној комуникацији у основношколском образовању, допринос одраслих, посебно учитеља и васпитача, у формирању педагошки подстицајног окружења, њихова осетљивост за развојне проблеме и посебне потребе ученика, као и ризике током одрастања, концепт квалитетног и ефикасног образовања са становишта студената и учење кроз игру у оквиру педагошког рада са најмлађима. Посебна пажња поклоњена је поучавању страних језика, који чине основну претпоставку за савремено образовање свих, па и будућих учитеља и васпитача. Дате су смернице за превазилажење актуелног незадовољавајућег положаја, посебно у области страног језика струке; на основу истраживања је указано на значај примене информационо-комуникационих технологија у академској настави језика струке и дати су примери добре праксе, попут Модула енглеског језика (*English Language Module*) Учитељског факултета Универзитета у Београду. Узимајући у обзир ширину и дубину различитих перспектива са којих аутори разматрају актуелне проблеме у образовању, радови у овој монографији чине још један у низу драгоцених зборника на пољу педагошких истраживања.

Студија Јелене Панић Мараш *Певање и приповедање / путеви модернизма у српској књижевности за децу* састоји се од укупно четрнаест радова, који су тематски распоређени у пет целина. Тематски и проблемски, студија ставља у истраживачки фокус веома различита питања која своју суштинску рефлексију налазе у дечјој књижевности. Непосредно или посредно Јелена Панић Мараш сва та питања сагледава у вертикали српске дечје књижевности. Она тече од класичног Змаја, наставља се у модерности Александра Вуча и Душка Радовића, бива затим продужена у делима њихових следбеника који су под утицајем духа нових поетика и сензибилитета модерних времена, па се завршава постмодерним „малим” романом Милорада Павића. На тај начин постављена историјско-поетичка вертикала не би могла да се изведе без два важна момента: један је теоријски, а други је критично-интерпретативни. У своме збиру ти моменти или видови чине „свето тројство” у проучавању књижевног текста уопште, дакле и оних дела која су пре свега намењена деци и младим читаоцима. Ауторка овом студијом показује модерни сензибилитет тумача и темељно познавање ове области. Уједно се описује лук модерног духа у књижевности за децу у 20. веку, почев од његовог успостављања у међуратном добу, преко обнове модернизма у другој половини века, до његовог преобликовања у нови, постмодернистички образац.

Правопис и књижевнojeзичка норма аутора Горана Зељића представља у исто време и ортографски (правописни) и ортоепски (акцентатски) приручник. Књига је подељена на два дела. У првом делу објашњавају се појмови из нормативистике и уопште стандардизације српског књижевног језика, при чему се посебна пажња скреће на случајеве честих огрешења о правописна правила која се срећу у писаној пракси. Други део књиге чини речник правописних одредница које прате додатни коментари и потребна објашњења. Посебна вредност овог приручника је и у томе што су све одреднице у речнику акцентоване у складу са правилима акцентуације српског књижевног језика. Овај приручник је пре свега намењен студентима Учитељског факултета, али његов садржај показује да може бити вредан свима који имају било какву недоумицу у вези са правописом или изговором појединих речи – ђацима, студентима, али и учитељима, наставницима и многим другима.

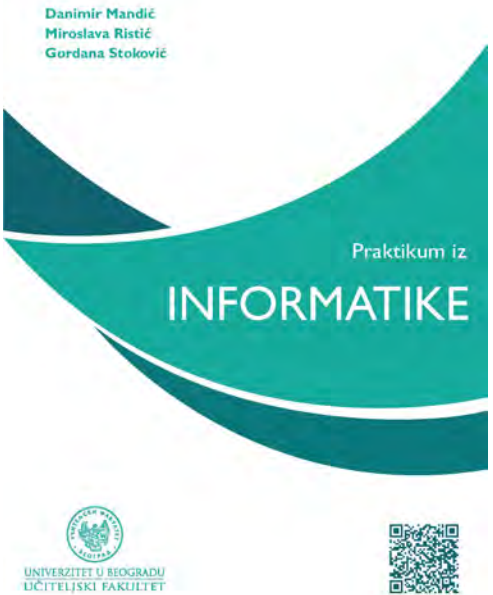
Практикум школске педагогије омогућује стицање теоријских и практичних знања и способности из ове наставне дисциплине. Практикум је сачињен на принципима проблемско-модуларне наставе: теоријска знања се практично примењују и након тога се остварује самoeвалуација. Повратна информација прати сваки корак активности студента који увек зна на чему је, на време исправља грешке које учини, учи победнички, остварује позитивни резултат према мери својих могућности. Практикумом су обухваћене кључне области школске педагогије: предмет, задаци школске педагогије, њено место у систему педагошких наука, школа и типологија школа, ораганизациони модели рада школе, квалитетне иновативне школе, експерименталне школе, алтернативне школе, програмирање и вредновање рада школе, управљање, руковођење и вођење, образовни и школски системи код нас и у свету. Практикум подстиче студенте на самостални рад, да уче конструктивистички, да сами стварају знања по принципу „сам свој мајстор”.

Практикумом се студенти активирају и мотивишу да самостално, корак по корак, применом проблемско модуларне стратегије, уче решавајући самостално прво теоријске задатаке, а након тога стечена теоријска знања практично примењују. На „излазу” самосталног, проблемско-модуларног рада, студенти врше самоевалуацију, откривајући добре и слабе стране протеклог процеса учења што им омогућује корекцију остварених исхода у учењу. Практикум подстиче студенте да уче самостално, креативно. Уместо репродуктивне наставе и стицања знања у готовом облику у раду са студентима се примењују иновативни модели информатичко-развијајуће наставе (модуларна, хеуристичка, пројектна и др). Практикум подстиче и упућује студенте да применом различитих модела креативне наставе на конструктивистичким основама стичу и евалуирају своја знања и способности.

Садржај практикума *Школско право и администрација* Данијеле Костадиновић прати њену монографију *Теоријско-правне основе школског законодавства*. Практикум се бави врло актуелном проблемтиком и има велику употребну вредност. Уз текст, садржи велики број врло корисних и добро систематизованих података који буде радозналост за истраживање у области васпитања и образовања. Услед садржајне разноликости, јасноће и практичности, једнако је корисно штиво свима који се баве образовањем и раде у образовним установама.

	<p><i>Практикум из информатике</i> је подељен у четири кључне области, које су корисне за овладавање основним информатичким појмовима. У првом делу су описани стандарди информатичких знања кроз седам модула у складу са светским стандардима дигиталних компетенција. Други део садржи практична упутства за овладавање софтверима за управљање рачунаром, обраду и уређење текста, креирање публикација различитог типа, рад са табелама и графиконима као и за креирање релационе базе података. Трећи део садржи упоришне тачке из теорије информатике артикулисане кроз питања за самосталан рад студената. У четвртом делу практикума дата су питања са вишеструким одговорима која служе за иницијално и финално тестирање студената. У практикуму је дата електронска адреса за онлајн тестове и QR кодови би како студенти могли приступати додатним наставним материјалима на мрежи. На крају приручника је појмовник и литература. Практикум може да послужи за информатичко описмењавање људи свих узраста. Писан је једноставним стилем како би га могли користити и они који се први пут сусрећу са информатичким појмовима.</p>
---	--

	<p><i>Praktikum iz obrazovne tehnologije</i> намењен је студентима наставничких факултета који су стекли основну информатичку писменост и потребно је да се оспособе за примену дидактичких медија и информационе технологије у подизању квалитета васпитно-образовног рада. Наведени су примери примене различитих медија, како раније генерације, тако и најсавременијих са педагошким ефектима који се могу постићи њиховим коришћењем. У практикуму су дати примери изградње и ефикасне примене мултимедијалних образовних материјала као и интернет подржаних дидактичких ресурса (веб алата, QR кодова, мобилних апликација, образовних игара, веб портала) који су у функцији индивидуализације, диференцијације садржаја и колаборације у складу са способностима и предзнањима ученика. Питања из теорије образовне технологије, упутства и вежбе за практичан самостални рад имају за циљ да студенте активно укључе у решавање проблема, креативно размишљање и стицање знања и вештина за изградњу стимулативног и безбедног дигиталног васпитно-образовног окружења. Практикум је подржан QR кодовима и G+ платформом која обезбеђује дељење наставних материјала, сарадњу, комуникацију и евалуацију наставних активности. На крају практикума је појмовник и литература.</p>
--	---

Иновације у настави

Вол. #2
бр. 1
2019.
Учитељски факултет у Београду

Часопис *Иновације у настави* објављује прегледне и оригиналне истраживачке радове из наука и научних дисциплина које третирају наставни процес на свим нивоима васпитања и образовања у циљу његовог унапређења и модернизације. Осим научних радова, у часопису *Иновације у настави* објављујемо преведене радове, информативне прилоге и приказе (књига, рачунарских програма, образовних софтвера, научних пројеката, скупова и др.), као и стручне радове и информације. Учитељски факултет у Београду (као издавач) и међународни уређивачки одбор *Иновација у настави* опредељени су ка истраживањима наставе и резултатима појединаца и тимова који у предшколским, школским, универзитетским и ваншколским установама примењују тековине педагогије, њених дисциплина (дидактике и методика наставе појединих наставних предмета и/или области) и сродних наука; ка подршци истраживачима и практичарима у њиховим настојањима да усмеравају процес наставе ка задовољавању савремених васпитних и образовних потреба наставника и ученика. Часопис је доступан професорима, наставницима, сарадницима и студентима у библиотекама свих учитељских факултета и већине наставничких факултета у Србији и другим земљама. Часопис *Иновације у настави* се налази на листи научних публикација Министарства просвете, науке и технолошког развоја РС, као и у међународној бази EBSCO.